

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö valmistelevat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja maakuntien perustamista sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta hallitusohjelman mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Myös muut kuin jakelussa mainitut tahot voivat antaa asiassa lausuntonsa.

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaisesti Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus ja perustetaan maakunnat. Uudistuksessa on hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille, parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua.

Pelastustoimen uudistuksen tavoitteena on turvata pelastustoimen palvelujen saatavuus, kattavuus ja laatu myös tulevaisuudessa. Uudistuksen tavoitteena on kehittää ja tukea pelastustoimen valtakunnallista tehokkuutta ja yhdenmukaisuutta. Uudistuksella vastataan pelastustoimen haasteisiin vahvistamalla toimialan valtakunnallisia voimavaroja, kehittämällä toimialan johtamista ja ohjausta sekä tiivistämällä alan toimijoiden yhteistyötä. Tavoitteena on varmistaa myös, että maakuntien pelastuslaitoksilla on mahdollisuus tuottaa ensihoitopalveluja koko maassa. Näin varmistetaan jatkossakin pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutuotannon toiminnallinen ja kustannustehokkuus.

Pyydämme arvioimaan lausunnoissanne näiden tavoitteiden toteutumista ehdotetuilla säännöksillä.

Tavoitteet

Lausuntopyyntöön kohteena olevalla hallituksen esitysluonnoksella ehdotettaisiin säädettäväksi uuden hallintotason perustamisen ja toiminnan kannalta keskeiset lait, joita olisivat maakuntalaki, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, laki pelastustoimen järjestämisestä sekä niiden yhteinen voimaanpanolaki, maakuntien rahoituslaki sekä ehdotukset kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön, verolainsäädännön, maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskevan lainsäädännön sekä eräiden yleishallintoa koskevien lakien muuttamiseksi. Perustettaville uusille maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä.

Luonnoksen sisältämä sote-maakuntien laskennallinen rahoitusmalli perustuu pääosin tarveperusteiseen ja olosuhdetekijät huomioivaan rahoitukseen. Muun ohella lausunnoissa pyydetään kiinnittämään erityistä huomiota ja lausumaan siitä, kuinka rahoitusratkaisun eri määräytymistekijät vastaavat sote-maakunnille niiden lakisääteisten tehtävien rahoitustarvetta. Sote-maakuntien laskennallista rahoitusmallia tarkastellaan uudelleen lausuntopalautteen perusteella.

Lisäksi pyydämme maakuntajaon osalta lausumaan kahdesta vaihtoehdosta, joissa Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava sijoittuisivat vaihtoehtoisesti joko Pohjois-Savon maakuntaan taikka nykyisen maakuntajaon mukaisesti Etelä-Savon maakuntaan. Näiden vaihtoehtojen vaikutuksia on esitelty hallituksen esitysluonnoksen vaikutusarvioinnin taustamuistiossa, liitteessä 3. Lausuntokyselyssä on aluejaosta kohdennetut kysymykset sekä mahdollisuus perustella vastausta vapaamuotoisesti. Myös aluejako ratkaistaan lausuntokierroksen jälkeen.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausuntopyyntöön vastataan sähköisessä lausuntopalvelussa. Lausuntoa varten esitetään kohdennettuja kysymyksiä, joita on mahdollisuus perustella. Lisäksi vastaajalla on mahdollisuus antaa vapaamuotoisia kommentteja ja esittää yksilöityjä säädösmuutosehdotuksia. Lausuntopyyntö on laaja ja jaettu aihekokonaisuuksittain eri osioihin.

Kyselyyn voi vastata suomeksi tai ruotsiksi.

Vaihtoehtoisesti vastaaja voi jättää avoimen lausunnon. Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen viimeistelemisessä. Annetut lausunnot ovat julkisia.

Kirjallisen lausunnon voi myös lähettää sähköisesti osoitteeseen kirjaamo@stm.fi. Saatteessa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/8871/2019.

Postitse lausunnon voi toimittaa osoitteeseen:
Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan 25.9.2020 klo 16.00 mennessä. Annetut lausunnot ovat julkisia. Lausuntoyhteenvedossa otetaan huomioon vain määräaikaan saapuneet lausunnot.

Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antavat:

Pääsihteeri Päivi Salo STM, p. 0295 163 113, paivi.salo@stm.fi

Hallitusneuvos Auli Valli-Lintu STM, p. 0295 163 463, auli.valli-lintu@stm.fi

Lakikohtaiset yhteyshenkilöt

Sote-maakuntalaki

Sote-maakuntalaki, tehtävät, toimielimet ja päätöksenteko:

Neuvotteleva virkamies Erkki Papunen VM, p. 0295 530 167, erkki.papunen@vm.fi;

Sote-maakuntalaki, omaisuusjärjestelyt ja taloussäätely:

Neuvotteleva virkamies Ville Koponen VM, p. 0295 530 504, ville.koponen@vm.fi

Neuvotteleva virkamies Pasi Leppänen VM, p. 0295 530 564, pasi.leppanen@vm.fi

Hallitusneuvos Mervi Kuittinen VM, p. 0295 530 445, mervi.kuittinen@vm.fi

Sote-järjestämislaki

Hallitusneuvos Pirjo Kainulainen STM, p. 0295 163 092, pirjo.kainulainen@stm.fi

Sote-järjestämislaki, ohjaus ja sote-maakuntien yhteistyöalueet:

Lääkintöneuvos Taina Mäntyranta STM, p. 0295 163 692, taina.mantyranta@stm.fi

Lakimies Suvi Velic STM, p. 0295 163 477, suvi.velic@stm.fi

Laki pelastustoimen järjestämisestä

Pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka SM, p. 0295 488 400, kimmo.kohvakka@intermin.fi
(15.6.-28.6.2020 ja 27.7.-25.9.2020)

Pelastusneuvos Janne Koivukoski SM, p. 0295 488 420, janne.koivukoski@intermin.fi
(15.6.-26.7.2020)

Lainsäädäntöjohtaja Mika Kättö SM, p. 0295 488 413, mika.katto@intermin.fi (3.8.-
25.9.2020)

Hallitusneuvos Ilpo Helismaa SM, p. 0295 488 422, ilpo.helismaa@intermin.fi (15.6.-12.7. ja
17.8.-25.9.2020)

Voimaanpanolaki:

Hallitusneuvos Auli Valli-Lintu STM, p. 0295 163 463, auli.valli-lintu@stm.fi,

Aluejako

Finanssineuvos Teemu Eriksson VM p. 0295 530 177, teemu.eriksson@vm.fi (14.7. alkaen)

Neuvotteleva virkamies Erkki Papunen VM, p. 0295 530 167, erkki.papunen@vm.fi

Omaisuusjärjestelyt:

Neuvotteleva virkamies Ville Koponen VM, p. 0295 530 504, ville.koponen@vm.fi;

Neuvotteleva virkamies Pasi Leppänen VM, p. 0295 530 564, pasi.leppanen@vm.fi;

Hallitusneuvos Mervi Kuittinen VM, p. 0295 530 445, mervi.kuittinen@vm.fi

Rahoitus

Kuntien ja maakuntien rahoitus

Finanssineuvos Markku Nissinen VM, p. 0295 530 314, markku.nissinen@vm.fi

Maakuntien rahoituslaki ja kuntien rahoitusta koskeva lainsäädäntö

Neuvotteleva virkamies Matti Sillanmäki VM, p. 0295 530 444, matti.sillanmaki@vm.fi (15.–26.6. ja 27.7. alkaen)

Maakuntien rahoituslaki, laskelmat:

Erityisasiantuntija Jenni Jaakkola VM, p. 0295 530 493, jenni.jaakkola@vm.fi

Neuvotteleva virkamies Miikka Vähänen VM, p. 0295 530 465. miikka.vahanen@vm.fi

Neuvotteleva virkamies Antti Väisänen STM, p. 0295 163 044 antti.vaisanen@stm.fi

Kuntien rahoitusta koskeva lainsäädäntö, laskelmat:

Neuvotteleva virkamies Ville Salonen VM, p. 0295 530 388, ville.salonen@vm.fi

Verolainsäädäntö

Hallitusneuvos Panu Pykönen VM, p. 0295 530 225, panu.pykonen@vm.fi

Neuvotteleva virkamies Timo Annala VM, p. 0295 530 318, timo.annala@vm.fi

Arvonlisäverotus:

Neuvotteleva virkamies Marja Niiranen VM, p. 0295 530 238, marja.niiranen@vm.fi

Maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskeva lainsäädäntö:

Lainsäädäntöneuvos Marja Isomäki VM, p. 0295 530 414, marja.isomaki@vm.fi (15.6.–10.7. ja 17.8. alkaen)

Neuvotteleva virkamies Anu Hernesmaa, VM, p. 0295 530 027, anu.hernesmaa@vm.fi (ajalla 13.7.-14.8.2020)

Uusimaa erillislaki:

Hallitusneuvos Auli Valli-Lintu STM, p. 0295 163 463, auli.valli-lintu@stm.fi,

Lausuntopyyntöön teknisiin ominaisuuksiin liittyvät kysymykset:

Suunnittelija Jan Ihatsu STM, p. 0295 163 583, jan.ihatsu@stm.fi

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM055:00/2019> - Hallituksen esitys ja taustamateriaalit valtioneuvoston hankeikkunassa.

Regeringspropositionen och bakgrundsmaterial i statsrådets projektplattform.

<https://soteuudistus.fi/lakiluonnos-15.6.2020> - Materiaalit soteuudistus.fi -sivustolla.

Materiaalit i soteuudistus.fi -webbplatsen.

Liitteet:

0. Esityksen pääasiallinen sisältö.pdf

1. Asian tausta ja valmistelu.pdf

2. Nykytila ja sen arviointi.pdf

3. Tavoitteet.pdf

4.1 Keskeiset ehdotukset.pdf

4.2 Pääasialliset vaikutukset.pdf

5. Muut toteuttamisvaihtoehdot.pdf

Lakiehdotukset.pdf

7. Säännöskohtaiset perustelut.pdf

12. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys.pdf

Liite_Asetusluonnokset.pdf

Liite 1. Taustamuistio omaisuusjärjestelyjen vaihtoehdot 9.6.2020.pdf

Liite 2_Digitalisaatio ja tiedonhallinta sote-uudistuksessa.pdf

[Liite 3_Taustamuistio Itä_Savon shp_n jäsenkuntien maakuntajaosta 9.6.2020.pdf](#)

[Liite 4. Kuntien rahoitus_JULKAISUAINIISTO_2020_NETTI_5-6-2020.xlsx](#)

[Liite 5. Sote-maakuntien rahoitus_JULKAISUAINIISTO_2020_NETTI_FI_9-6-2020.xlsx](#)

[0. SV Propositionens huvudsakliga innehåll.pdf](#)

[1. SV Bakgrund och beredning.pdf](#)

[2. SV Nuläge och bedömning av nuläget.pdf](#)

[3. SV Målsättning.pdf](#)

[4.1 SV De viktigaste förslagen.pdf](#)

[4.2 SV De huvudsakliga konsekvenserna.pdf](#)

[5. SV Alternativa handlingsvägar.pdf](#)

[SV Lagförslag.pdf](#)

[7. SV Specialmotivering.pdf](#)

[12. SV Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.pdf](#)

[SV Bilaga_Förordningsutkast.pdf](#)

[Bilaga 1. Bakgrundsprovmemoria om ordnandet av egendomsförhållandena_SV 9.6.2020.pdf](#)

[Bilaga 2_Digitalisering och informationshantering inom social och hälsovårdsreformen.pdf](#)

[Bilaga 3_Bakgrundspromemoria_Östra Savolax sjukvårdsdistrikt.pdf](#)

[Bilaga 4. Kommunernas finansiering. Kuntien rahoitus_JULKAISUAINIISTO_2020_NETTI_SVENSKA_5-6-2020.xlsx](#)

[Bilaga 5. Vårdlandskaps finansiering. Sote-maakuntien rahoitus_JULKAISUAINIISTO_2020_NETTI_SE_9-6-2020.xlsx](#)

[E'TĶĶŌŌZZ VUEI'VV-VUE'ĶĶŠŌS SIISKŌS_Koltansaame.pdf](#)

[EVTTOHUSA VÁLDOSISDOALLU_Pohjoissaame.pdf](#)

[IÁVTUTTÁS VÁLDUÁŠÁLÂŠ SISKÁLDÂS_Inarinsaame.pdf](#)

[HE koottu.pdf](#) - Huom. koko esitys, 1203 sivua.

[RP samlad SV.pdf](#) - Obs. Hela propositionen, 1170 sidor.

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Akaan kaupunki
Akava

Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Ammattiliitto Pro
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Business Finland
Centria ammattikorkeakoulu
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Digi- ja väestötietovirasto
Duodecim
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Elinkeinoelämän keskusliitto
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etla
Eläinoikeuspuolue r.p.,
Eläkeläisliittojen etujärjestö Eetu ry
Eläketurvakeskus
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon hiippakunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Karjalan pelastuslaitos
Etelä-Karjalan sairaanhoitopiiri
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Etelä-Pohjanmaan te-toimisto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon maakuntaliitto
Etelä-Savon pelastuslaitos
Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtynä
Etelä-Savon te-toimisto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Feministinen puolue r.p.
Finanssiala ry
Finnström
Forssan kaupunki
Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad

Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin hiippakunta
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin pelastuslaitos
Helsingin yliopisto
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Honkajoen kunta
Huittisten kaupunki
Humanistinen ammattikorkeakoulu
Humppilan kunta
Huoltovarmuuskeskus
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hyvinvointiala HALI ry
Hämeen ammattikorkeakoulu
Hämeen ELY-keskus
Hämeen liitto
Hämeen te-toimisto
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Hätäkeskuslaitos
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Savon sairaanhoitopiiri
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Iso
Itä-Suomen yliopisto
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä
Joensuun kaupunki
Jokilaaksojen pelastuslaitos
Jokioisten kunta

Joroisten kunta
Joutsan kunta
Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty
Julkisalojen koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopisto
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Socom Oy
Kaakkois-Suomen te-toimisto
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun ELY-keskus
Kainuun liitto
Kainuun pelastuslaitos
Kainuun sairaanhoitopiiri
Kainuun te-toimisto
Kajaanin ammattikorkeakoulu
Kajaanin kaupunki
Kajaanin yliopistokeskus
Kalajoen kaupunki
Kallio peruspalvelukuntayhtymä
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansalaispuolue r.p.,
Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE
Kansallinen Kokoomus
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen pelastuslaitos
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri
Karelia-ammattikorkeakoulu
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta

Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Keski-Satakunnan terveydenhuollon ky
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen liitto
Keski-Suomen pelastuslaitos
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
Keski-Suomen shp/Keski-Suomen seututerveyskeskus
Keski-Suomen Sosiaalialan osaamiskeskus Koske ry
Keski-Suomen te-toimisto
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
Keskuskauppakamari
Keuruun kaupunki
KEVA
Kihniön kunta
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto KILA
Kirkkohallitus
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korkein hallinto-oikeus
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuluttajaliitto
Kunnallinen työmarkkinalaitos/KT työnantajat
Kuntayhtymä kaksineuvoinen
Kuntien takauskeskus

Kuopion hiippakunta
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kuusiokuntien terveyskuntayhtymä
Kymenlaakson liitto
Kymenlaakson pelastuslaitos
Kymenlaakson sairaanhoitopiiri
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lab-ammattikorkeakoulu
Lahden kaupunki
Lahden yliopistokampus
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ammattikorkeakoulu
Lapin ELY-keskus
Lapin liitto
Lapin pelastuslaitos
Lapin sairaanhoitopiiri
Lapin te-toimisto
Lapin yliopisto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT
Lapsiasiavaltuutettu
Lapuan hiippakunta
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Laurea-ammattikorkeakoulu
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liberaalipuolue – Vapaus valita r.p.
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liike Nyt r.p.
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luumäen kunta
Länsi- ja Keski-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Sosiaalitalo Oy
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Lääkäripalveluyritykset LPY
Maa- ja metsätalousministeriö
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metropolia ammattikorkeakoulu
Miehikkälän kunta
Mikkelin hiippakunta
Mikkelin kaupunki
Mikkelin yliopistokeskus
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nuohosalan keskusliitto ry
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykärléby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Ortodoksinen kirkko
Oulaisten kaupunki
Oulu-Koillismaan pelastuslaitos
Oulun ammattikorkeakoulu
Oulun hiippakunta

Oulun yliopisto
Oulunkaaren ky
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä
Palkansaajien tutkimuslaitos
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelastusopisto
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne
Perussuomalaiset
Perusturvakuntayhtymä Akseli
Perusturvakuntayhtymä Karviainen
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Piraattipuolue r.p.
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan liitto
Pirkanmaan pelastuslaitos
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
Pirkanmaan te-toimisto
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus Sonet Botnia
Pohjanmaan pelastuslaitos
Pohjanmaan te-toimisto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiiri
Pohjois-Karjalan te-toimisto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Pohjois-Pohjanmaan te-toimisto
Pohjois-Satakunnan peruspalvelu-liikelaitosky
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Savon pelastuslaitos
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Pohjois-Savon te-toimisto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Poske
Poliisihallitus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Porin yliopistokeskus
Pornaisten kunta
Porvoon hiippakunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen liitto
Päijät-Hämeen pelastuslaitos
Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiri
Pälkäneen kunta
Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Socca
Pöytyän kansanterveystyön ky
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä
Raision kaupunki
Rajavartiolaitos
Rannikko-Pohjanmaan sosiaali- ja perusterveydenhuollon ky
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Riihimäen seudun tersveyskeskuksen ky
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruotsinkielinen sosiaalialan osaamiskeskus Finlandssvenska Kompetenscentret Ab
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta

Saamelaiskäräjät
Saarijärven ja Karstulan seudun SoTe kuntayhtymä
Saarijärven kaupunki
Sairaanhoitopiirien johtajat ry
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan pelastuslaitos
Satakunnan sairaanhoitopiiri
Satakunnan te-toimisto
Satakuntaliitto
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonia-ammattikorkeakoulu
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Seinäjoen kaupunki
Seinäjoen yliopistokeskus
Seitsemän tähden liike r.p.
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sininen tulevaisuus r.p.
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysalan lupa ja valvontavirasto Valvira
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry
Sosiaalialan osaamiskeskus Pirkanmaalla, Kanta-Hämeessä ja Satakunnassa Pikassos
Sosiaalialan osaamiskeskus Verso-liikelaitos
Sosiaalijohto ry
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Sotkamon kunta
STTK
Sulkavan kunta
Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK
Suomen Hammaslääkäriliitto
Suomen hammaslääkäriseura Apollonia
Suomen isännöintiliitto

Suomen kansa ensin r.p.
Suomen Keskusta
Suomen kiinteistöliitto
Suomen Kristillisdemokraatit
Suomen Kuntaliitto
Suomen lentopelastusseura
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer
Suomen Lääkäriliitto
Suomen meripelastusseura
Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto NUVA ry
Suomen omakotiliitto
Suomen Palomiesliitto SPAL
Suomen Palopäällystöliitto
Suomen Pelastusalan keskusjärjestö SPEK
Suomen Punainen Risti
Suomen ruotsalainen kansanpuolue
Suomen sairaanhoitajaliitto
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
Suomen Yrittäjät
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä
Svenska Finlands Folkting SFF
Svenska handelshögskolan
Sysmän kunta
Syyttäjälaitos
Säkylän kunta
Taideyliopisto
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampereen hiippakunta
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Tasa-arvovaltuutettu
Tasapainon puolesta
Tehy ry
Teknologian tutkimuskeskus VTT
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Terveys- ja sosiaalialan neuvottelujärjestö TSN
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tilastokeskus
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki

Tuomioistuinvirasto
Turun ammattikorkeakoulu
Turun hiippakunta
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun yliopisto
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoasiainministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan liitto
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Uusimaan ELY-keskus
Uusimaan te-toimisto
Vaalán kunta
Vaasan ammattikorkeakoulu
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan sairaanhoitopiiri
Vaasan yliopisto
Valkeakosken kaupunki
Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto Sosnet
Valtakunnanvoudinvirasto
Valtiokonttori
Valtion nuorisoneuvosto
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Valtioneuvoston kanslia
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi
Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Vasso Oy
Varsinais-Suomen te-toimisto
Vasemmistoliitto
Vehmaan kunta
Verohallinto
Veronmaksajain Keskusliitto
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta

Vieremän kunta
Vihdin kunta
Vihreä liitto
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Väylävirasto
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylä-Savon Sote ky
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Yrkehögskolan Arcada
Yrkehögskolan Novia
Åbo Akademi
Ålands hälso- och sjukvård
Ålands landskapsregering
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Taustatiedot

Onko vastaaja

X kunta

- o sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue
- o maakunnan liitto
- o muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin
- o valtion viranomainen
- o järjestö
- o joku muu

Vastaajatahon virallinen nimi

Siikajoen kunta

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi ja mahdolliset yhteystiedot

Pertti Severinkangas

Kunnanjohtaja

pertti.severinkangas@siikajoki.fi / 040-3156200

Viranomaisille: Lausunтовastauksen käsitelleen toimielimen nimi ja käsittelypäivämäärä

Siikajoen kunnanhallitus 21.9.2020

Kysymykset

Kysymyksiä uudistuksen tavoitteista

1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Voidaan osittain. Yhdenvertaisten palvelujen saatavuuden turvaaminen haastavaa, kun kaikille halutaan turvata kaikki palvelut. Alueelliset erot ja tarpeet pitää pystyä kartoittamaan paremmin. Sote-uudistuksella voidaan vaikuttaa vain pieniltä osin väestön hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseen. Kuntalaisen hyvinvointiin merkittävästi vaikuttavat palvelut, kuten varhaiskasvatus, perusopetus, toisen asteen koulutus, kulttuuri- ja liikuntapalvelut jäävät edelleen kuntien järjestämisvastuulle ja sote-palvelut erkaantuvat sote-maakunnan järjestettäväksi. Tämä synnyttää uusia yhdys-/raja-pintoja, joilla on vaikutusta kuntalaisen hyvinvointiin ja palvelujen yhteensovittamiseen. Asiakkaan yhdenvertaiset ja sujuvat palvelut edellyttävät yhteistyötä kuntien ja sote-maakunnan toimijoiden kesken yhteistyön eri tasoilla.

2. Voidaanko esityksellä kehittää pelastustoimen palvelujen saatavuutta, yhdenmukaisuutta ja vaikuttavuutta valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti? Varmistaako esitys pelastustoimen pelastustoiminnan ja sosiaali- ja terveystoimen ensihoitopalvelujen synergiahyödyt? Jos ei, miten ehdotusta tulisi kehittää?

Voidaan osittain. Sisäministeriön pelastusosaston ja pelastuslaitosten keskinäistä yhteistyötä on edelleen kehitettävä. Maakuntien erilaisuus on hyödynnettävä ja pelastuslaitosten itsenäisyys turvattava. Roolit ja vastuut valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti on selkiytettävä. Esityksen vaikutuksia valmiuteen ja varautumiseen ei pelastustoimen osalta ole ollenkaan kuvattu. Esitys mahdollistaa pelastustoimen pelastustoiminnan ja sosiaali- ja terveystoimen ensihoitopalvelujen synergian hyödyntämisen.

3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Kyllä osittain. Lakien valmisteluvaiheessa sekä Kuntaliiton että kuntien kuuleminen ei ole toteutunut, joten niiden näkökulmat ovat jääneet huomioimatta kokonaan. Sotemaakunnan ja kuntien välistä yhteistyötä ei ole huomioitu uudistuksessa riittävästi. Demokratian toteutumisen kannalta siihen on luotava toimivat käytänteet. Kansanvaltaisuuden vahvistamiseen tulee kehittää uusia toimintamalleja, niin sähköisten osallistamiskanavien osalta kuin muutoinkin, jotta kuntalaiset ja palvelujen käyttäjät voivat aidosti vaikuttaa kokonaisuuteen.

Esimerkiksi pitkälle palvelujen järjestämiseen ulottuva ministeriön ohjaus rajoittaa tosiasiallisesti itsehallintoa ja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia maakunnassa. Tehtäviä koskevan päätösvallan siirtyminen vahvan kunnallisen itsehallinnon piiristä selvästi heikomman maakunnallisen itsehallinnon piiriin ei ole omiaan vahvistamaan yhteiskunnan kansanvaltaisuutta. Maakunnilla tulisi olla itsenäisempi oikeus päättää palvelujen järjestämisestä ja esimerkiksi mahdollisuus sopia kuntien kanssa palvelujen järjestämisvastuusta alueellaan.

Sote-maakuntalain 13§ mukaisessa sote-maakuntatalouden ja – hallinnon neuvottelukunnassa olisi hyvä olla mukana myös riittävä sote-maakuntien edustus.

Kysymyksiä sote-maakuntalaista

4. Muodostaako sote-maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien sote-maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

5. Sote-maakuntalain 6 §:ssä säädetään maakunnan mahdollisuudesta alueellaan ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä sekä harjoittaa vähäriskistä

liiketoimintaa, joka tukee sen lakisääteisten tehtävien toteuttamista. Tukeeko ehdotettu sääntely maakunnan itsehallinnon toteuttamista?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

6. Sote-maakuntalain 5 luvussa säädetään sote-maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

7. Sote-maakuntalain 8 luvussa säädetään sote-maakuntien yhteistoiminnasta. Onko siitä esitetty säädettäväksi sote-maakuntien toiminnan ja yhteistyön näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

8. Sote-maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti sote-maakuntalakiin ja sote-maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko sote-maakuntien rahoitusmalli ja sote-maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi sote-maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei

- ei kantaa

Kommentit: Maakuntien valtionrahoituksen yleiskatteellisuus on oikea ratkaisu, vaikkakin toimintaa säätelevä lainsäädäntö ja valtionohjaus määrittelevät pitkälti rahoituksen käyttöä. Palvelutarpeen muutoksesta otetaan huomioon vain 80 %, saattaa aiheuttaa maakunnille rahoituspaineita. Sote-maakuntien rahoituksen riittävyys niiden vastuulla olevien palveluiden järjestämiseen on tärkeä kuntien näkökulmasta ja tarvittaessa rahoitusmallia ja taloudenohjausmekanismia pitää kyetä muuttamaan. Ei kuitenkaan niin, että kuntien rahoitusjärjestelmä vaarantuu.

9. Sote-maakuntalain 3 luvussa säädetään muun ohella sote-maakunnan lainanottovaltuudesta sekä investointien ohjauksesta koko julkisen talouden tasapainon huomioon ottavalla tavalla. Turvaako ehdotettu investointien rahoitus- ja ohjausmalli tarpeellisten investointien toteuttamisen tarkoituksenmukaisella tavalla?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

10. Maakuntalain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

11. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Sote-maakuntalain 8 § sisältäisi säännökset tehtävien siirrosta maakunnan ja kuntien välillä. Ehdotuksen peruslähtökohtana on maakunnan ja kunnan tehtävien täydellinen eriyttäminen. Maakunta hoitaa laissa sille säädetyt tehtävät eikä maakunta voi sopia tehtävien järjestämisestä kuntien kanssa. Vaikka maakuntalakiin on laajasti omaksuttu kunnallishallinnon käytännössä koeteltuja piirteitä, on tältä osin päädytty täysin poikkeavaan ratkaisuun. Maakuntalaissa tulisi sallia maakunnille ja kunnille mahdollisuus sopia tehtävien järjestämisvastuun siirtämisestä maakunnalta kunnalle ja päinvastoin. Lähtökohtana tulisi olla itsehallintoon ja järjestämistehtävään luontevasti kuuluva mahdollisuus sopia järjestämisvastuun siirtämisestä niissä tehtävissä ja niissä tapauksissa, joissa se on tarkoituksenmukaisinta. Tarpeeton rajoittava sääntely jäykistää toimintaa, vähentää tehokkuutta ja heikentää alueiden ja kuntien poikkeavien olosuhteiden huomioinnin mahdollisuutta. Maakunnalla tulisi olla mahdollisuus arvioida omista lähtökohdistaan, onko tarkoituksenmukaista sopia tehtävien hoitamisesta kunnan kanssa. Sopimismahdollisuus on tarpeen esimerkiksi ympäristöterveydenhuollon, kotouttamisen ja kuntouttavan työtoiminnan tehtävissä sekä opiskeluhuollon, psykologi- ja kuraattoripalveluissa. Maakunnalla tulisi olla mahdollisuus ottaa kunnalta tehtävä hoitaakseen täyttä korvausta vastaan ja toisaalta mahdollisuus siirtää järjestämisvastuuta harkitsemassaan laajuudessa kunnalle. Kunnan ja sote-maakunnan välisen yhteistyön varmistamiseen ei lakiluonnoksessa ole kiinnitetty

riittävästi huomiota, eikä esitetty säädös yksistään turvaa tämän edellyttämien yhteistyörakenteiden ja toimintamallien muodostumista. Esitetystä tulisi täydentää siten, että neuvotteluvaihtoehtoon lisäksi sote-maakunnan ja kuntien tulisi sopia yhteistyön edellyttämistä yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta.

Luonnoksen 14 §:n mukaan sote-maakunnan ja kuntien on valtuustokausittain neuvoteltava tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Kyse lienee muodollisen yhteistyön minimisäännöksestä. Tosiasiassa kuntien ja maakuntien välillä on erittäin paljon yhdyspintoja, joissa käytännön yhteistyön on toimittava. Erityisen tärkeää yhteistyö on sote-maakunnan ja kunnan yhteisillä asiakaspinnoilla, joissa vaikuttavalla yhteistyöllä on mahdollista edistää asiakkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä hillitä niin kunnan kuin sotemaakunnan kustannusten kasvua. Yhteisiä asiakaspintoja on mm. lasten ja perheiden palveluissa, nuorten työpajapalveluissa ja maahanmuuttopalveluissa. Lisäksi osaavan työvoiman ennakointi ja opiskelijoiden sote-palvelut edellyttävät koulutuksen järjestäjän ja maakunnan yhteistyötä.

Jatkovalmistelussa tulisi keskittyä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen edellyttämään tiedon ajantasaisuuteen ja tiedon liikkumisen mahdollistavaan lainsäädäntöön. Ajantasaisen tiedon välittämisen velvollisuus olisi syytä kirjata erikseen maakuntien tuottamaan asiantuntijatukseen kunnille. Lakiluonnoksessa sote-maakuntien yhteistoiminnan mahdollisuuksia on rajoitettu sote-maakuntayhtymien osalta siten, että sote-maakuntayhtymälle ei voisi siirtää järjestämisvastuuta. Luonnoksessa ei ole esitetty perusteluja valitulle ratkaisulle, joka käytännössä rajoittaisi sote-maakuntien mahdollisuuksia järjestää palveluja itsenäisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Sote-maakunta voi 6 §: mukaan harjoittaa alueellaan sen lakisääteisiä tehtäviä tukevaa, vähäriskistä liiketoimintaa. Alueellinen rajaus poikkeaa kuntalain nykysääntelystä ja voi johtaa joissakin tapauksissa maakunnan järjestämisvastuulle siirtyviä palveluja tuottavien osakeyhtiöiden toiminnan huomattavaan rajaukseen. Ehdotettu alueellinen toimialan rajaus on tarpeettoman tiukka.

Kysymyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista

12. Muodostaako sote-järjestämislaki tarkoituksenmukaisen yleislain julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

13. Turvaavatko sote-järjestämislain säännökset sosiaali- ja terveystalvelujen yhdenvertaisen saatavuuden?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin

- ei
- ei kantaa

14. Varmistaako laissa esitetty tehtävien määrittely kunnan ja maakunnan osalta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutumisen? ”

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

15. Turvaako 8 §:n sääntely sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteutumisen riittävällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

16. Onko 12 §:n sääntely ostopalvelujen hankkimisesta ja 12 a §:n sääntely vuokratyövoiman käytöstä tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

17. Ovatko 13 §:n mukaiset yksityistä palveluntuottajaa koskevat vaatimukset perusteltuja

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin

- ei
- ei kantaa

18. Onko 16 §:n sääntely yksityisen palveluntuottajan alihankinnasta tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

19. Onko sote-maakuntien yhteistyöaluetta ja yhteistyösopimusta koskeva 33–36 §:n sääntely kokonaisuudessaan tarkoituksenmukainen?

- X kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

20. Turvaako 37 §:n sääntely kaksikielisten sote-maakuntien yhteistyöstä osaltaan ruotsinkielisten palveluiden saatavuuden?

- X kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

21. Onko 49 §:n sääntely valmiuskeskuksesta tarkoituksenmukainen ja perusteltu?

- X kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin

- ei
- ei kantaa

22. Minkä sote-maakunnan tehtäväksi tulisi säätää ruotsinkielisten palvelujen kehittämisen tukeminen (31 §) koko maassa?

23. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

6 § ja 7 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vahvasti kuntien tehtävää. Mitkä ovat ne yhteistyömuodot, jolla sote-maakunnan ja kuntien yhteistyö kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä toteutuu saumattomasti, millaista asiantuntemusta sote-maakunnalla on tarjota kunnille ja millä aikasyklillä yhteistyötä tehdään? Yhteisiä asiakaspintoja on mm. lasten ja perheiden palveluissa, nuorten työpajapalveluissa, työllisyyden hoitoon liittyvissä tehtävissä ja maahanmuuttopalveluissa. Kunnat tarvitsevat myös riittävän rahoituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön.

8§ Lakiluonnoksessa jää epäselväksi mikä on riittävä oma palvelutuotanto sote-maakunnassa. Tällainen kirjaus rajoittaa yksityisen ja kolmannen sektorin hyödyntämistä palvelutuotannon osalta.

12 a§ Palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta on tiukasti rajattua. Eri alueilla on erilaisia tarpeita tämän osalta. On epätarkoituksenmukaista rajata vuokratyövoiman käyttöä 12 §:n mukaisilla ulkoistusten reunaehdoilla, koska vuokratyövoima on sote- maakunnan johdon ja valvonnan alaisena samalla tavalla kuin oma henkilöstö. On riittävää, että vuokratyövoimaa koskevat samat kelpoisuus- ym. vaatimukset kuin omaa henkilökuntaa.

24. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Kysymyksiä pelastustoimen järjestämislaista

25. Lain 8 §:ssä ehdotetaan säädettävän pelastustoimen järjestämisen valtakunnallisista tavoitteista. Säännöksessä luetellaan asiat, jotka valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa on määriteltävä. Luettelo ei ole tyhjentävä. Ovatko säännöksessä luetellut kohdat tarkoituksenmukaisia?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

26. Mikä pitäisi lisätä/mikä pitäisi poistaa?

27. Lain 13 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan seuranta- ja arviointivelvollisuudesta. Lisäksi lain 16 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan pelastustoimen omavalvonnasta. Onko sote-maakunnille ehdotettu seuranta-, arviointi- ja omavalvontakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

28. Pelastustoimen järjestämislain 5 pykälässä säädetään tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin, jos se on välttämätöntä palvelujen saatavuuden, yhdenmukaisuuden tai laadun turvaamiseksi taikka tehtävien vaativuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella. Ovatko säännöksessä esitetyt koottavat tehtävät perusteltuja?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

29. Mitä kansainvälisessä pelastustoiminnassa hyödynnettäviä erityisresursseja (kalusto, muodostelmat) olisi tarkoituksenmukaista koota jonkun maakunnan/maakuntien hoidettavaksi?

30. Mitä kansainvälisen avunannon ja vastaanottamisen edellyttämiä toimintoja (hälyttäminen, varustaminen jne.) olisi tarkoituksenmukaista koota johonkin maakuntaan/maakuntiin ja jos kyllä, mihin maakuntaan/maakuntiin?

31. Pelastustoimen järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

32. Muut vapaamuotoiset huomiot pelastustoimen järjestämislaista.

Kysymyksiä voimaanpanolaista

33. Sote-maakuntien aluejaon pohjana on kuntaperusteinen maakuntajako, josta säädetään voimaanpanolain 5 §:ssä. Onko ehdotettu aluejako tarkoituksenmukainen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen näkökulmasta?

X kyllä

- o kyllä pääosin
- o ei pääosin
- o ei
- o ei kantaa

34. Sote-maakuntarakennelain 3 §:n mukaan maakuntajako toimii nykyiseen tapaan myös muiden valtion aluejakojen perustana. Lisäksi maakuntajako toimii maakuntien liittojen toimialuejaon pohjana. Onko ehdotettu 5 §:n mukainen aluejako tarkoituksenmukainen muun aluehallinnon näkökulmasta?

X kyllä

- o kyllä pääosin
- o ei pääosin
- o ei
- o ei kantaa

35. Lakiehdotuksessa Etelä-Savon ja Pohjois-Savon maakuntia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava siirtyisivät Etelä-Savosta Pohjois-Savoon. Muutos vaikuttaa sekä sote-maakuntaan että valtion aluejakojen pohjana olevaan maakuntajakoon. Mihin maakuntaan näiden kuntien tulisi kuulua ja mitä vaikutuksia vaihtoehtoilla olisi lausunnonantajan toimintaa:

- o Etelä-Savon maakuntaan
- o Pohjois-Savon maakuntaan

X ei kantaa

36. Lakiehdotuksessa Uudenmaan maakunnan alueella sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaisi neljä sote-maakuntaa (Itä-Uusimaan sote-maakunta, Keski-Uusimaan sote-maakunta, Länsi-Uusimaan sote-maakunta, Vantaa-Keravan sote-maakunta) sekä Helsingin kaupunki, joka ei kuuluisi mihinkään sote-maakuntaan. Muiden aluejakojen osalta Uudenmaan nykyinen maakunta olisi yksi kokonaisuus. Onko ehdotettu sääntely aluejakojen näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

37. Turvaako väliaikaisten toimielinten kokoonpano ja laissa säädetty tehtävät uudistuksen toimeenpanon (7 - 8 §)?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

38. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymät, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäviin liittyvä kuntien ja eräiden kuntayhtymien irtain omaisuus, lomapalkkavelka ja sopimukset siirtyvät sote-maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

39. Voimaanpanolain 4 luvussa säädetään kuntien oikeudesta saada valtiolta korvaus uudistukseen liittyvien omaisuusjärjestelyjen aiheuttamista välittömistä kustannuksista sekä korvausmenettelystä. Korvaus kohdistuisi ensisijaisesti kunnille ja kuntayhtymille jääviin omaisuuseriin, esimerkiksi siirtymäajan jälkeen käytöstä poistuvien toimitilojen kustannuksiin. Onko kompensaatiosäätely hyväksyttävä?

- kyllä
- kyllä pääosin
- X ei pääosin
- ei

- ei kantaa

Ehdotettu kunnille maksettava kompensaation laukaiseva taloudellisten menetysten raja-arvo (0,7 prosenttiyksikköä laskennallisesta kunnallisveron korotustarpeesta) on liian korkea. Koska tarkoituksena on kompensoida kunnille omaisuuden siirrosta aiheutuvia taloudellisia menetyksiä, on kompensaatiota laskettaessa otettava huomioon kaikki omaisuuslajit. Korvauksen tulee siis kattaa kuntien osuudet maakunnille siirtyvien kuntayhtymien peruspääomista ja kunnista maakunnille siirtyvän sote-irtaimiston. Kunnille maksettava taloudellisten menetysten kompensaatio tulee tulla maksuun, mikäli menetys vastaa vähintään 0,25 prosenttiyksikön laskennallista korotustarvetta kunnan tuloveroprosenttiin.

40. Voimaanpanolain 17 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

kyllä

- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

41. Onko 28 §:n mukainen ulkoistamissopimusten mitättömyyttä koskeva sääntely perusteltu ja turvaako se osapuolten aseman riittävästi?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

42. Turvaako Kårkullan toiminnan jakamista koskevat ehdotukset sen toiminnan jatkuvuuden sote-maakuntien toimintana?

Ei kantaa

43. Uudistus tulisi ehdotuksen mukaan voimaan vuoden 2023 alusta. Onko uudistus toteutettavissa uudistuksessa ehdotetussa aikataulussa?

- kyllä

- kyllä pääosin
- X ei pääosin
- ei
- ei kantaa

44. Voimaanpanolain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

17 § Liikkeen luovutusta ja palkkojen yhteensovittamista koskevan oikeuskäytännön mukaisesti palkkaharmonisoinnin kustannukset tulevat olemaan huomattavat. Pidämme perusteltuna, että palkkojen harmonisointia koskeva kokonaisuus ratkaistaan lainsäädännöllä. Tulevat harmonisointikustannukset tulee huomioida maakuntien rahoituksessa ja harmonisointikustannuksiin tulisi olla erillisrahoitus, jotta palkkaharmonisointi voidaan toteuttaa tarkoituksenmukaisessa aikataulussa ilman sote-maakunnan talouden tasapainon vaarantumista.

21 § Vuokrausmalli ongelmallinen kuntien toimitilojen käytön suunnittelun näkökulmasta, vuokra-aika pitää olla pidempi

45. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Kysymyksiä maakuntien rahoituslaista

46. Valtio rahoittaa pääosin perustettavien sote-maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimen rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

X kyllä

- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

47. Valtion rahoituksen taso kullekin varainhoitovuodelle perustuu lähtökohtaisesti sote-maakuntien edellisen vuoden laskennallisiin kustannuksiin. Valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain arvioidun palvelutarpeen muutoksen (7§), kustannustason (hintojen) (8 §), tehtävämuutosten (9 §) sekä toteutuneiden kustannusten perusteella (10 §). Palvelutarpeen muutoksen osalta esitykseen sisältyy valtion rahoituksen kasvua osittain hillitsevä tekijä siten, että arvioidusta tarpeen muutoksesta huomioidaan 80 %:n osuus kolmannelta vuodelta lähtien (36 §). Lisäksi sote-maakunnalla on oikeus lisärahoitukseen,

edellyttäen, että lain 11 §:ssä tarkoitetut edellytykset täyttyvät. Onko sote-maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Esitetyn rahoitusmallin kokonaisvaikutuksia tulee vielä arvioida ja varmistaa ettei rahoitusmalli vaaranna palveluiden saatavuutta yhdenkään sote-maakunnan alueella.

48. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen **sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien** rahoituksen määräytymistekijät (luku 3) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Määräytymistekijöitä ja näiden painokertoimia tulee kehittää palveluiden kustannuksia ja käyttöä koskevan tiedon lisääntyessä.

49. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen **pelastustoimen tehtävien** rahoituksen määräytymistekijät (luku 4) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

50. Sote-maakunnan rahoituksessa otetaan huomioon siirtymätasauksena laskennallisten kustannusten mukaisen rahoituksen ja sote-maakunnan alueen kuntien toteutuneiden kustannusten erotus siten, että muutosta rajataan 7 vuoden ajan vuosittain porrastetusti kasvaen. Enimmäismuutos rajataan toistaiseksi pysyvästi enintään +/-150 euroon asukasta kohden vuodesta 2029 lähtien (35 §).

a) Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2023–2029 esitetty siirtymäaika riittävä?

kyllä

- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

b) Onko toistaiseksi pysyvä enimmäismuutostasaus kannatettava?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

51. Valtion rahoitus maksetaan sote-maakunnalle kuukausittain viimeistään kuukauden ensimmäisenä päivänä. Varainhoitovuoden tammikuussa ja kesäkuussa maksetaan molempina 2/12 koko vuoden rahoituksesta ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus yhtä suurina erinä (25 §). Sen lisäksi vuoden 2023 rahoituksen tammikuun maksuerästä puolet maksetaan sote-maakunnalle vuoden 2022 joulukuun 1 päivänä (37 §). Onko rahoituksen maksatuksen aikataulu maksuvalmiuden ja kassan hallinnan kannalta tarkoituksenmukainen?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei
- ei pääosin
- ei kantaa

52. Maakuntien rahoituslain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

53. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Kysymyksiä muista lakiluonnoksista

Kuntien rahoitusta koskeva lainsäädäntö

54. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 29 ja 30 §)?

- kyllä
- kyllä pääosin
- X ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Heikentynyt kuntatalous ja koronaepidemian vaikutuksia tulee huomioida lakiluonnoksessa. 60 %:n muutosrajoitin on epäoikeudenmukainen ja se tulee poistaa. Uudistuksella ei saa olla vaikutusta kunnan talouden tasapainoon ja enimmäismuutoksen tasauksen tulee olla +/- 0 €/asukas.

55. Ovatko valtionosuuskriteerit sekä niiden painotukset yleisesti ottaen perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta)?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

56. Kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

57. Muut vapaamuotoiset huomiot kuntien rahoitusta koskevasta lainsäädännöstä.

Koska lakien hyväksymishetkellä ei voida arvioida lopullisia vaikutuksia yksittäisiin kuntiin, on heti uudistuksen voimaantulon jälkeen oltava valmius tehdä tarvittavia korjauksia kuntien rahoitusjärjestelmään.

Verolainsäädäntö

58. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävinä?

- kyllä
- X kyllä pääosin

- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

59. Verolainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Arvonlisäverolaki 130 a §: Esityksen mukaan kunnilla olisi mahdollisuus tarjota terveydenhuollon palveluita vapaaehtoisena palveluna. Jos kunta hankkii osan palveluista alihankintana yksityiseltä palveluntarjoajalta verottomana terveydenhuoltopalveluna, niin kunnalla ei esityksen mukaan olisi oikeutta laskennalliseen palautukseen kuten nykyisin. Myös kunnalla tulee olla oikeus laskennalliseen kuntapalautukseen hankkiessaan sotepalvelujen osalta. Kunnalla tulee olla oikeus laskennalliseen kuntapalautukseen myös yksityiseltä palveluntarjoajalta hankitun esiopetuksen osalta.

60. Vapaamuotoiset huomiot verolainsäädännöstä.

Varainsiirtoverolaki: Voimaanpanolaissa säädetään varainsiirtoverovapaudesta silloin, kun kuntayhtymät siirretään varoineen ja velkoineen sote-maakunnille tai HUS-kuntayhtymälle. Esitetyt muutokset aiheuttavat täysin uuden tilanteen kuntien kiinteistöjen ja toimitilojen hallintaa. Sote-maakuntauudistus johtaneen jo ennen uudistusta, uudistuksen käynnistyttyä tai sidotun vuokra-ajan jälkeen tarpeeseen järjestellä kuntien kiinteistö- ja toimitilaomistuksia uudelleen. Koska nämä muutostarpeet ovat suoraa seurausta esitetystä lakipaketista ja muutoksista kuntien toimintaan, tulee näiden, sote-käytössä olleiden kiinteistöjen ja muiden toimitilojen uudelleen järjestelyt ja mahdolliset yhtiöittämiset vapauttaa varainsiirtoverosta uudistuksen yhteydessä niin, että järjestely voidaan toteuttaa verovapaasti vielä sidotun vuokra-ajan (3 + 1 vuotta) jälkeen.

Maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskeva lainsäädäntö

61. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

- X kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

62. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

63. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Uusimaa-laki

64. Turvaako Uudenmaan erillislaki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen alueella yhdenvertaisesti muuhun maahan verrattuna?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

65. Turvaavatko HUSin lakisääteisiä tehtäviä koskevat säännökset erikoissairaanhoidon järjestämisen sekä yliopistollisen sairaalan tutkimus-, kehittämis- ja opetustehtävät (5 §)?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

66. Onko terveydenhuollon järjestämisvastuun jakautumisesta Uudellamaalla esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti (Uudenmaan sote-maakuntien ja Helsingin kaupungin ensisijainen järjestämisvastuu, HUSin lakisääteiset tehtävät ja HUS-järjestämissopimus; 4, 5 ja 10 §)?

- kyllä

- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- X ei kantaa

67. Ovatko Helsingin kaupungin talouden eriyttämistä koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia ja riittäviä turvaamaan toiminnan vertailtavuuden muuhun maahan nähden (5 luku)?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- X ei kantaa

68. Uusimaa-lain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

69. Vapaamuotoiset huomiot Uudenmaan erillislaista?

Yleishallintoa koskevat lait

70. Yleishallintoa koskevien lakien pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

71. Vapaamuotoiset huomiot yleishallintoa koskevasta lainsäädännöstä.

Ei kantaa

Kysymyksiä sote-maakuntarakennelaista

72. Sote-maakuntarakennelaissa säädetään maakuntajaosta, joka toimii myös sote-maakuntien alueiden pohjana. Lisäksi laissa säädetään sote-maakuntien muuttamisesta, joka johtaa myös vastaavalla alueella maakuntajaon muutokseen. Onko esitetty sote-maakuntien ja niiden pohjana olevan maakuntajaon suhde sekä jaon muutosprosessi kriteereineen selkeä ja tarkoituksenmukainen ottaen huomioon maakuntajaon merkityksen muille aluejoille?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

73. Pidätkö esitettyjä edellytyksiä sote-maakuntien muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen näkökulmasta? (erityisesti sote-maakuntarakennelain 2, 5 ja 10 §:t)

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

74. Sote-maakuntarakennelain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

75. Muut vapaamuotoiset huomiot sote-maakuntarakennelaista.

Maakuntien ohjaus

76. Valtion ohjausta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastustoimen järjestämisessä vahvistettaisiin. Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

77. Ministeriöt ja maakunta kävisivät vuotuiset neuvottelut, joissa tarkasteltaisiin maakunnan toimintaa ja taloutta toteumatietojen ja ennusteiden näkökulmasta. Lisäksi erilliset

ohjausneuvottelut käytäisiin vuosittain yhteistyöaluekohtaisesti. Onko neuvottelujen tavoite ja käsiteltävä asiakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

78. Maakuntien ja valtioneuvoston välille suunnitellaan ministeriöiden ja järjestämisvastuussa olevien tahojen vuorovaikutukseen perustuvaa aktiivista ohjausta, joka perustuisi avoimeen näkemysten ja tietojen vaihtoon sekä järjestäjien toiminnan ja talouden jatkuvaluonteiseen arviointiin. Onko ohjausmalli uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltu?

- kyllä
- X kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Uudistuksen vaikutukset

79. Vaikutusten arvioinnissa on kuvattu ehdotuksen keskeiset vaikutukset. Miltä osin vaikutusten arviointia olisi korjattava, tarkennettava tai täydennettävä?

80. Onko uudistuksen muutoskustannukset tunnistettu ja arvioitu asianmukaisesti?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- X ei
- ei kantaa

81. Uudistuksesta aiheutuvia ICT:n ja tiedonhallinnan muutoskustannuksia on arvioitu hallituksen esityksen vaikutusarvioinneissa edellisen vaalikauden maakunta- ja sote-valmistelussa tunnistettujen kustannusarvioiden perusteella. Millaisia tarkennuksia ja täydennyksiä nyt esitettyihin arvioihin tulisi tehdä?

Erityisesti jatkovalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota kunnille aiheutuviin kustannuksiin, joihin tulisi myös varata täysimääräinen valtion rahoitus.

82. Näkemyksenne muista mahdollisista ICT- ja digiasioihin liittyvistä vaikutuksista ehdotetussa palvelurakenteessa?

Tietojärjestelmien yhteensovittaminen eri palveluntarjoajien välillä on suuri haaste ja kehitystyöhön on varattava riittävästi aikaa ja rahaa. Esitetyt arviot tulisi tarkistaa yhdessä uudistuksen valmistelusta vastaavien kuntatoimijoiden kanssa, joilla ainoastaan on käsitys kunkin alueen lähtötilanteesta sekä uudistuksen edellyttämien muutosten aiheuttamista kustannuksista.

83. Minkälaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin liittyviä vaikutuksia järjestämisvastuuseen ja ostopalveluihin liittyvästä täsmentävästä sääntelystä sote-maakunnille aiheutuisi (liittyen esimerkiksi palvelurakenteen muuttumiseen tai palvelutuotannosta aiheutuviin kustannuksiin):

a) vuosina 2021-2022?

b) vuosina 2023-2024?

c) vuodesta 2025 alkaen?

Mikäli sote-järjestämislain 12§ kirjauksia ei muuteta, olisivat mm. Oulaskankaan aluesairaalan yleislääketieteen erikoisalan päivystys sekä Raahen STM:n poikkeusluvan alainen ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys vaarassa, jolloin pitkien välimatkojen maakunnassa päivystysverkko olisi vaarassa harventua epätarkoituksenmukaisella tavalla ja kansalaisten peruspalvelut sekä yhdenvertaisuus vaarantuisi. Mahdollisella Raahen ja Oulaskankaan sairaaloiden päivystyksen vaarantumisella olisi selkeä vaikutus alueella tuotettavaan erikoissairaanhoidon sekä lähipalveluihin.

84. Osa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja koskevista sote-maakunnille siirtyvistä hankintasopimuksista saattaisi olla uusien säännösten nojalla mitättömiä. Sote-maakunta olisi velvollinen korvaamaan palveluntuottajille sopimusten mitätöitymisen takia hyödyttömäksi jäävät investoinnit. Minkälaisia vaikutuksia lakisääteisestä mitättömyydestä aiheutuisi sote-maakunnille tai yksityisille palveluntuottajille?

a) vuosina 2021-2022?

b) vuosina 2023-2024?

Seurauksia on erittäin vaikea arvioida, koska etukäteen ei voi arvioida, miten maakunnat tulkitsevat mitätöitymistä koskevaa säännöstä.

c) vuodesta 2025 alkaen?

85. a) Tulisiko arvionne mukaan sote-maakunnille siirtyviä hankintasopimuksia mitätöitymään järjestämisvastuuta ja ostopalveluja koskevan sääntelyn nojalla?

kyllä

ei

b) jos kyllä, mikä olisi mitätöityvien sopimusten euromääräinen arvo?

c) liittyisikö arvionne mukaan mitätöityviin sopimuksiin yksityisille palveluntuottajille hyödyttömiksi jääviä investointeja, mitä nämä välittömät hyödyttömäksi jäävät investoinnit olisivat ja kuinka suurista menetyksistä olisi kyse?

Uudistuksen toimeenpanon tuki

86. Mihin aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistuksen alueelliseen toteutukseen?

sote-integraatio

palvelutarpeen arviointi

hallinto ja johtaminen

henkilöstösiirrot

talous

omaisuusjärjestelyt

tietohallinto ja ICT

viestintä ja osallisuus

muuta, mitä?

Muut kysymykset

87. Mahdolliset ehdotukset käsitteen "sote-maakunta" korvaamiseksi jollain muulla käsitteellä.

88. Ehdotus sote-maakuntanne nimeksi.

POP Sote

89. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

90. Muut yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Hakari Kari
Sosiaali- ja terveysministeriö

Ihatsu Jan
STM